

մեզ տալի եկեղեցիներն, որք մոռ-
ցուած են տեղւոյն աղբայրներն-
րէն. Արք. Յ. Աղաթիւնեան

ԱՅԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երուսաղիմայ պատուարժան
միաբաններէն Արք. Տ. Գաբ-
րիէլ վարդապետ Անուշեան՝ Ա-
ղեքսանդրիա զրկուել է երու-
սաղիմայ վանական կալուածոց
հաշուոց կարգադրութեան համար:
— Սոյն Ս. Կաթողիկոսն՝ որոյ
հիւանդ լինելն ծանուցելն նա-
խորդ թերթով, Երուսաղիմայ
Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն
Ս. Հօրէն եպիսկոպոս մը խնդրել
է՝ իրեն օգնելու համար:

— Երուսաղիմայ պատրիար-
քական փոխանորդ Գեր. Տ. Սի-
մէօն Ս. Արքեպիսկոպոսի եղբոր-
թոռն Խաչիկ աղայի ամուսնու-
թեան հանդէսը կատարուեցաւ
երկուշաբթի Գուգափուի Մայր
եկեղեցւոյ մէջ. Պատկ խորհրդ-
քին ներկայ գտնուեցան Տ. Սի-
մէօն Արքեպիսկոպոսն, և իւր օգնականն
Արք. Տ. Դեորդ վարդապետ Երե-
ցեան, Կնքահայրն էր Անուշեանը:
Յարութիւն էֆէնտի Մոսալիւն:

— Իսկիւտարի Արքեպիսկոպո-
սն ընկերութեան Տնօրէն Խոր-
հրդէն Հնարհակալութեամբ կը
հրատարակէ թէ՛ Նազարէթ էֆ-
մընիկեան երկու օսմանեան իրա-
նուրեց ընկերութեան, իւր մօր
աիկին Թուրքիանայի մահուան
առթիւ:

— Գուրգէն էֆէնտի ի մօտոյ
Երզրում կուղեւորել տեղւոյն Սա-
նատարեան վարժարանի հայերէն
լեզուի առաջնակարգ ուսուցչի
պաշտօնով:

— Երուսաղիմայ պատուարժան
Միաբաններէն Արք. Տ. Վրթանէս
վարդապետ Գաղպեան հրամա-
նաւ Կ. Պոլիս եկած է դարմանի
համար, և պիտի մնայ քանի մը ա-
մս:

— Հիւանդանոցի գրասենեկէն
կը ծանուցուի թէ՛ Հիւանդանոցի
անտուկն Սեպտեմբեր ամսոյ մէջ
սիկառի թուղթի շահէն 5243 զըշ
հասոյթ ունեցած է:

— Օգոստ. Սուլթանն հաճե-
ցաւ՝ 3300 զըշ ամսաթուղթի սահ-
մանել Կ. Պոլսոյ նախորդ Պատ-
րիարք Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Արքե-
պիսկոպոսի:

— Գեր. Տեղապահ Սրբաղանն
երեքշաբթի գատական ու կրօնա-
կան գործոց նախարարութեան
պաշտօնատունն, և չորեքշաբթի
կայսերական պալատն դնայ:

— Կը լսենք թէ՛ Պատրիարքու-
րանն իւր կաթողիկոսական աւե-
ղապահ Ս. Սիս պիտի զրկէ Գուգ-
ափուի գրտի եկեղեցւոյ քարո-
զիչ Մամիկանեան Տ. Արքեպիսկոպո-
սի եպիսկոպոսն, և արդէն հաւա-
նութիւնն առած է:

— Պատրիարքարանն հրաման
խնդրած է կայսերական կառա-
վարութենէն գաւառաց մէջ երկ-
րաշարժէ մնտեալ կրօնական ու
կրթական հաստատութեանց նո-
րոգութեան կամ չինութեան հա-
մար, ինչպէս արդէն հրաման տըր-
ուած է մայրաքաղաքի համար:

— Պատրիարքարանն որոշած է
Տիվրիկի առաջնորդական ընտրու-
թեան վաւերացման հրովարտակ
խնդրել: Այս ընտրութիւնը բա-
ւական ժամանակ յառաջ կատար-
ուած է, և ընտրեալն է Գեր. Տ.

Մամբրէ Ծ. վարդապետ Բընուհի,
Տիվրիկ Սոյն վիճակ լինելուն հա-
մար՝ ընտրութեան վերայ Պատ-
րիարքարանը կը բանակցէր Սոյն
Ս. Կաթողիկոսին հետ, և հուսկ
ուրեմն համաձայնութիւն գոյա-
ցաւ: Արդ Պատրիարքարանը կըս-
պասէ ծախուց վճարման: Տիվրի-
կի խառն փողովն գրած էր ի Պատ-
րիարքարան՝ Տիվրիկի կալուածոց
անտուկէն առնուլ, սակայն այդ
անտուկին հոգաբարձութիւնը պա-
տասխանել է թէ՛ երկրաշարժը
մնասած է կալուածոց, և հետեւ-
աբար սնտուկն առ այժմ չէ կա-
րող վճարել:

— Ատանայի նահանգի Հաճըն
գիւղաքաղաքի մէջ Հոսմէական
Հայոց եկեղեցւոյ մերձակայ տու-
նէ մը հրդեհ պատահելով, հա-
կառակ ամենայն ջանից՝ ճարա-
կեր, և 700 ի չափ տուն ու խա-
նութ միսիր դառնալէ ետքը ա-
ռաջըն առնուել է: Հրդեհը մա-
րելու աշխատողներէն ոմանք վի-
րաւորուել են, Կուսակալութենէն
Գօղանի կառավարչին հետագըր-
ուել է՝ անպատասխանելով բը-
նակեցունել և կարօտելոյ նպաս-
տել:

— Սըլաի կուսակալ Վեմ. Խա-
լիկ սէյ և զինուորական ատենի
նախագահ Սուլթանիս փաշա՝ հե-
տեւան հետագըրել են, Հօկա. 6
թուով:

« Երբ լուեցաւ մեր ի Մար-
գուան ուղեւորին և Ամասիոյ
մէջ կատարուած գործն, Միւս-
լիմ և Քրիստոնէայ վարժարանաց
աղայք Նորին կայսերական Մե-
ծութեան բարեմասնութեանց ճօն-
եալ երգերով, բովանդակ բնա-
կիչք, զանազան ժողովուրդք, ե-
րեւելիք, և կրօնական պետք
խումբ խումբ գալով կառավա-
րութեան պաշտօնատունն՝ յայ-
տարարեցին հուշակեցին թէ՛ Օ-
գոստափառ Սուլթանին շնորհիւ
կը գտնուին անգործութեան ու
բարօրութեան մէջ, որոյ համար
չեն կրնար ըստ արժանւոյն շնոր-
հակալութիւն մատուցանել. և
միանգամայն հաւատարմութեան
ցոյցեր ընելով ծանուցին թէ՛ օ-
տարականաց ու բանասիրուաց ո-
մանց կողմանէ Հայ ժողովուրդեան
մէջ ձգուած որոմներէն երեւմի
յառաջ եկած չիթիթութիւնը բո-
լորովին ջնջուած են, և պիտի ջա-
նան որ այսուհետեւ բնաւ աղի
չտուի և ոչ մէկ անհատի խոռ-
վայոյզ վարմանց ընդդէմ հաւա-
տարմութեան, նաեւ ոչ մասնե-
տական հպատակք, որք կը բաղ-
կանան հայ յոյն և հռոմէական
հասարակութիւններէ, մէկ միւր
հետ միջելով չափ հպատակու-
թեան ու հաւատարմութեան յայ-
տարարութիւններ մատուցին, և
մանաւանդ Հայք դարձեալ եւ
դարձեալ զղլումն ու շնորհակա-
լութիւն յայտնեցին: Ամասիոյ
բանտարկելոյ մնացորդին՝ Մար-
ցուանու և չըջակայ գաւառակայ
ընակել 134 Հայոց արձակման
գործն կատարուեցաւ « Փառելա-
հրձ չօղ եռաշա » բարձրագոյն ա-
ղապակօր յոգնախուռն ժողովրդ-
եան »:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սպարապետութեան դու-
ռն իմանալով որ զինուորական
հրամանատարաց ու սպայացի ոմանք
առանց համազգեստի կը չըլին,

պատուիրեց որոյ անկէ՝ ըստ կա-
նոնի վարուել այդպիսեաց գէմ:
— Գատական ու կրօնական գոր-
ծոց նախարար Վեմ. Բիզա փաշա
որ ժամանակէ մը հետէ հիւանդ էր,
առողջանալով՝ հիւանդութեանն
ատեն վաշտաւ կայսերական հո-
գածութեան հետ զայստան դը-
նաց շնորհակալութիւն խաղոյց, և
սկսաւ փոխադրուիլ:

— Պատրիարքարանն նորըն-
տիր դարձան Սոյն փաշա՝ ի Բէշ-
լիմ Սուլթանի փաշա՝ ներկայա-
նալով՝ մեծ պատուով ընդուն-
ուել է: Կայսրն այս առթիւ փա-
փաք յայտնել է Թուրքիոյ և Ա-
ւստրիոյ յարաբերութեանց պահ-
պանման համար, և դուռտուր է
Օգոստ. Սուլթանին բարեմասնու-
թիւններն: Սէնթ-Ֆիլիքն պատ-
ուանշանի առաջին աստիճանն ըն-
ծայրել է Ձիյա փաշայի:

— Ինչպէս Միւսլը, նոյնպէս և
Վազքի կալուածներն ի դրաւ ըն-
դունելով՝ Կ. Պոլսոյ Արքեպիսկո-
թեան Մետուկէն (Էմինիէթ ան-
աղը) փոխառուութիւն ընելու
համար խմբագրեալ կանոնադրու-
թիւնը՝ նախարարաց ժողովոյ մէջ
քննութեան ենթարկուել, և տե-
ղեկագիրն պատրաստուել է:

— Յունաստանի երեսփոխան-
ներէն Պ. Սինկրոս, որոյ առաջա-
ձեռնութիւնը ու մեծագործու-
թիւնը հանրածանօթ են, և հան-
րային պարտուց վարչութեան ժո-
ղովոյ գաղղիացի անդամ Պ. Պէր-
ժէ կայսերական պալատն մէջ
ճաշելու և ապա ուրոյն ուրոյն
Նորին կայսերական Վեհափառու-
թեան ներկայանալու պատիւ ու-
նեցան: Իմթիպի ոսկի ու արծաթ
չբաղբամք Պ. Սինկրոսի, և Լի-
յափաթ չբաղբամք Պ. Պէրժէի:

— Ամերիկայի հարուստ դա-
սէն 260 հոգի ձմեռել Կ. Պոլսի և
Թուրքիոյ ուրիշ կողմերն պիտի
այցելեն, Բորթուկալ Սոլանիս
Պաղլիա՝ Խալիսա՝ Սիկիլիա և ու-
րիշ երկրներ հանդիպելով ժէ-
նեւալ Թրանս - Սիլվանթիք ըն-
կերութեան Թուրին շոգեհուն
վարձած են:

— Մարտիկայէ Աղեքսանդրիա
ուղեւորեալ Սէնթիլ անուն չո-
գեհնաւուն երկրորդ կարգի ուղե-
ւորներէն երկու շաբաթ մին չո-
գեհնաւ Մէսինայէ անցնելուն պէս,
ինչպէս ծովը նետել է: Իսկոյն
չոգեհնաւն կասեցունելով՝ մակոյկ
իլուցել, և 3 ժամու չափ խու-
ղարկել են, բայց չեն յաջողել
գտնել, և չոգեհնաւն հարկա-
գրուել է շարունակել ճամբան:
Երկու շաբթիք՝ որ Սէնթիլի Սը-
ուստահանդէսն վաճառք դրած
են եղեր, մնաս ըրեր են, և մին
չհանգուրժելով՝ յուսահատարար
ինքնապայտուութիւն որոշել ու գոր-
ծադրել է այսպէս:

— Էնդարէի նահանգի բաթու-
թեան լեւրէն մինչև հինգ տարի
տասանորդի տուրք չպիտի առ-
նուի, ինչպէս Տրապիզոնի Արվաթի
ու Լըրիումի նահանգներէն չառ-
նուլ որոշուած է՝ բաթութեան մը-
չակութիւնը յառաջացունելու նը-
պատակաւ:

— Իլմիլի Գօղարեալը ըսուած
տեղը տուններն գողթականաց յա-
ւերմամբ մինչև 555 բարձրանալուն
համար, կայսերական հրամանաւ
Մամուրէթ իւլ Համիտ անուանե-
ցաւ, և միլիթ մ'ալ պիտի շին-
ուի:

— Էնդարէի Պողաղլայեան ու
Մատէն գաւառակայ և Գըրշէհի
գաւառի մէջ պիտի դետեղուին
Գուպանէ (Ռուսիա) ի թուրքիա
գաղթեալք:

— Խարբըրդի նախորդ նայի-
պին գոյքն ի Սըլաի փոխադրուե-
լու ատեն աւագակը յափշտակել
են Գարադըրդ ըսուած տեղը,
բայց Սըլաի կուսակալութիւնն
իմանալով՝ մարդիկ հանել ու ա-
ւագակաց չորք ընել տուել է:

— Գարապիի գաւառական պաշ-
տօնէնց գաւառատանը՝ Պրուսայի
վերաքննութեան գատարանէն Կ.
Պոլսի փոխադրուած է:

— Գատապայի երկաթուղւոյ
գիծն Ալաշէհիլէն մինչև Աֆիօն-
Գարահիսար երկաթուղւոյ գործո-
ղութիւնը պիտի սկսին յառաջը-
կայ Գիւլեմբէր ամսոյ մէջ:

— Փաշա-Լիման կողմէ գըր-
ուած է թէ՛ Հօկա. 3 ին, ծաղեալ
աւագակալութեան մը խուլիտ գիւ-
ղը խուլեւում: Գաւաղակը Տի-
միթիլ Բայո անուն նաւապետին
տան դուռն կտորել են: Դուռն
1500 լեւայի չափ գումար մը ա-
ռել են: Կողոյն կառավարու-
թիւնն լսելով, իսկոյն հետամտել
և աւագակալութեան պետն ու առա-
ջակայ մէկ քանին ձերբակալելով՝
Էլաշէհի կառավարութեան յանձ-
նել է:

— Միսիլիլի մէջ քանի մը ան-
ժանօթ մարդիկ փորձել են այ-
րել ի Բանֆիլիս Բէթիլ ծխախոտի
շտմարանը, բայց իսկոյն հաւեր
մարել են, և տեղական կառա-
վարութիւնն այս առթիւ բաղում
մարդիկ ձերբակալել է:

— Դըրըլ-Գայայի անտառին
մէջ հրդեհ պատահել, և մերձա-
կայ անտառաց մէջ ալ ճարակե-
լով՝ բաղում մնաս եղել է:

—

Պատուաւում, Ասիան, Պատու

Ուլայ երկրորդ աստիճան՝ Լիմիլի
կառավարը Սոյն էֆէնտի և Կէմ-
լէյի Գայադաւաճ Պայիս սէյի է:
— Բաթիլայի աստիճան՝ Գայաթիլի երեւե-
լիններն Թալաւաղաթ Նաֆիլ, և
Սըլաի երեւելիներէն Նաւէֆէնտի
ներու: — Ատաշին աստիճանի Օսման-
նիկէ՝ Պալաւաղ Նախարարապետ Պ.
Սըլայիլի, և առաջին աստիճանի
Մէսիլայի՝ արտաքին գործոց նախա-
րար Պ. Նաշէֆէի: — Երկրորդ աստի-
ճանի Մէսիլայի՝ Սօֆիայի Միլիթի
Պիլալ էֆէնտի, Սօֆիայի քաղաքա-
պետ Լիման Աղիզօֆի և Պաղաղայ
արտաքին գործոց նախարարութեան
զիլաւար քարտուղար տղթոր Սըրմ-
չիյէֆէնտի: — Երկրորդ աստի-
ճանի Օսմանիկէ՝ Պալաւաղապետ
պալատեաններէն Աղաճեան Միլիթն
էֆէնտի, և Այալի նահանգի ոս-
տիկանութեան Այր-Գամիլի Նիյազի
էֆէնտի: — Գաթիլայի նահանգի
Այաճ գաւառակի գայադաւաճ կարգե-
ցաւ ձիլայի գայադաւաճ Պէշէֆէ
էֆէնտի: — Զիլայի գայադաւաճութեան
Գիլմիլի նախորդ գայադաւաճ Օսման
Նիլիլի սէյի է: — Տիւրքիլի նահան-
գի Տիւրք գաւառակի գայադաւաճ
թիլմիլի նախորդ գայադաւաճ
Նազիֆ սէյի է: — Երկրորդ աստիճա-
նի Օսմանիկէ՝ մեծ Գայադաւաճութեան
Թարաքան Վէլիլ էֆէնտի: — Զոր-
րորդ աստիճանի Օսմանիկէ՝ Արմիւլ-
Սուլթի իւստիպետիլ Բիլիլիլի Յա-
կոբ և Մարիտեան Գիլմիլի ու Հի-
սպիլեան Գուպիլի էֆէնտիներու: —
Ատաշին աստիճանի Շէֆադաթ ընդ-
հանուր պարտուց վարչութեան ժողո-
ւոյ անդամներէն Պ. Պէրժէի ամուսին

տիլմիլի: — Սանյիլի երկրորդ աստիճան
Կիլիսիան երեւելի վաճառականներէն
Սարը Ալեմարապետ Անմետ էֆէն-
տի, և Էնդարէի հետագրութեան
ու թղթատարութեան քննիչ Ալի սէյ-
ի է: — Երկրորդ աստիճանի Մէսիլայի՝
Նազաթի հետագրութեան տնօրէն
Անմետ Պիլալ էֆէնտի է: — Տրաճ գա-
ւառի կառավարիչ կարգեցաւ Բիլաթի
էֆէնտի, որ երեւելի և Նազաթի պաշ-
տին կը վարէր: — Իֆիթիլար քաղաքում
տղթոր Աղալարիսի և Էնդարդի
Անմետի ու Հապեալի էֆէնտիներու:
— Երկրորդ աստիճանի Մէսիլայի՝ ներ-
քին գործոց նախարարութեան Մէք-
թուսը Հիւսնի սէյի է:

ԱՐՏԱՓԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Ճաքոնի և Չիւսասանի
պատերազմը գեւ կը շարունակ-
ուի, և ամէն կողմերէ տըր-
ուած տեղեկութիւնը կը հաւաս-
տեն թէ Ճաքոն յաղթական վի-
ճակի մէջ է, և ընդհակառակն Չի-
սաստան կը տագնապի և պատ-
րաստ է զիջանիլ ի հաշտութիւն:
Երուսաղիմայ պետութիւնը առ այ-
ժմ չեղող մնալ որոշած են, և
միայն նաւատարմութիւնը կը զրկեն
չինական ջուրերն ի պաշտպանու-
թիւն հպատակացն: Այսու ամե-
նայիս, լուր մը կայ թէ՛ Ճաքոնի
անուղղակի կերպիւ առաջարկած
է զինաթմափ լինիլ, շատանալով
չինական կղզիի մը և պատերազ-
մական ծախուց ստացմամբ: սա-
կայն չկարծուի որ Ճաքոնի կա-
ռավարութիւնը այսպիսով չա-
տանայ, և ետ քաշէ բանակն,
որոյ համար կըսուի թէ՛ մինչև
չինական մայրաքաղաքն արշաւե-
լու ընթացից մէջ է այժմ, և հա-
ւանականաբար ի մօտոյ մեծ և
վճռական պատերազմ մը տեղի
պիտի ունենայ:

— Անդղիւյ խորհրդարանը կը
բացուի՝ Դիկտեմբեր ամսոյ սկիզբ-
ներն:

— Ճաքոնի կայսրն խորհրդա-
րանը բացել, և ճառին մէջ ըսել
է թէ՛ Չինաստանի կառավարու-
թիւնը մոռցաւ Ճաքոնի հետ միա-
բանութեան մամբ Արեւելից մէջ խաղա-
ղութեան պահպանման համար ու-
նեցած պարտաւորութիւնն: Թէ՛
մեծաւ ցաւով կը տեսնէ յիշեալ
կառավարութեան վարմունքն, և
թէ՛ նա ինքն պատճառ եղած է
ներկայ վիճակին, և Ճաքոն չկըր-
նար ձեռնթափ լինիլ պատերազմէ
մինչև որ Հիւսնի իւր նոյառակին
Խորհրդարանին մատուցուել են
զինուորական ծախուց համար 150
միլիոն ֆրանքի չափ գումարի ծը-
բաղիւք: Կայսրը ճառին մէջ փա-
փաք յայտնել է որ՝ համայն ժո-
ղովուրդն կառավարութեան օգ-
նէ փոխուի յաղթութեամբ մը ի
խաղաղութիւն վերադառնալու
համար: Խորհրդարանին նախա-
գահն՝ ի պատասխանի ճառին՝ ը-
սել է. — « Կայսրն իրաւունք ու-
նի մեր պարտաւորութիւնն է
գործադրել Նորին Վեհափառու-
թեան բոլոր փառաքաններն »:

— Գաղղիոյ խորհրդարանը
բացուեցաւ երեքշաբթի Մատա-
կաբարի ինդրայն վերայ հար-
ցում մը յետաձգուելէ, որչեւ-
րով սպոստէլ ի Մատակապար
զրկուած վերջնագրի պատասխա-
նին:

— Ճաքոնի խորհրդարանն ըստ
առաջարկութեան նախարարապե-
տին ընդօրենք է 750 միլիոն ֆր-
անքի զինուորական հաշուեկշիռն:

և պատերազմական ծախսուց համար 500 միլիոն ֆրանքի փոխառութեան մը ծրագիրն :

== Պետրասպոլիի պաշտօնական լրագիրն սկսած ծանօթութիւններ հրատարակել՝ Ռուսիոյ Ազգայնական Գ. Կայսերի հրահրութեան վիճակին վերայ : Պետրասպոլիէ ան գերմանական լրագիրս գրած է թէ՛ բժիշկը կը յուսան կայսեր ապարիստման , և այս պատճառաւ յետագումը է գահաժառանգ իշխանին ամուսնութեան հանգիստն : Ռուսիոյ մէջ ամէն տեղ և արտաքին Ռուսիոյ բազում ուրեք եկեղեցեաց մէջ մարտնչներ կարգադրուեցան Նոբիլի Վեհափառութեան բժշկութեան համար : Կայսրուհին տրակարացրէ մտահոգութեան պատճառաւ : Կրտսի թէ կայսեր երկրորդ օրդին օրոյ հրահրութեան ինչն յայտնի է , վերջին օրերս լաւ վիճակի մէջ չգտնուիր :

== Հեռագիր մը լուր կուտայ թէ՛ Մարտի վեհապետն , որ հիւանդ էր , այս օրերս ապարիստման վիճակի մէջ է :

== Սպանիոյ Ալֆրեա քաղաքի մէջ Պէնիթէնց անուն մարդ մը կայ , որ կանոնաւոր ամուսնութեամբ և միակ կնիքէն 32 զուակ ունեցած է , որոց 26 ը ողջ մնացած են . 20 ուստր և 6 դուստր , Սոցա 14 ը ամուսնացած են , որոց մին ունի 16 զուակ . ուրիշ մը՝ 8 , և մէկ ուրիշն ալ 7 . Այս ամուսնի զուակներն ու թոռները մէկ քանի հարիւր են :

== Հոռմայ Պապին գրե բոլոր սպաններն դողցր են :

== Թեոփոփի մէջ երկոտասանամեայ պատանիի մը գիւղին հաներ են դեռնէն : Գրպանէն տոմս մը գտնուեց է , որուն վրայ գրւած է եղբւր . « Հայրս կուէ վերջապիւն ամուսնանալ . բայց ես չեմ ուզեր մօրս մը ունենալ » :

== Պարչէնայի (Սպանիա) հանրային ապաստանարանի երրորդ յարկի մէկ սենեկէն , ուր աղքատ ծերուկ մը կը բնակէր , վերջին օրերս նեղութեան հոգեկեղծներ . դրացեաց աղքատը թեամբ ոստիկանութեան պաշտօնեայք երթալով կը տեսնեն որ խցիքը յարգեալ անկողնոյն մէջ մեռած է և հոտած : Անկողնոյն խոտերուն մէջ տասն միլիոն թիւի պետական արժէթուղթ (100000 անգղիական լիրա) կը գտնեն , մինչդեռ սենեկին մէջ վաշտաք մը հայ գտնուած չէ : Բժիշկը հաստատած են թէ անթոթութեան մեռած է :

== Ի փարիզ , չորս փիճակի մէջ վախճանեալ տակերջաց որոց կը թափանցան յատկացեալ հաստատութեան պարգեւաբաշխութեան հանգիստն կոտորուեցաւ : Այս տարի ալ , փարիզի տղայոյ խաղաղիկներ , և չափահասներուն խնայողական սնտուկի տետրեր բաշխուեցան : Յետ այս բաշխման , գլխաւոր թոտորանաց արուստադէտք նուագահանութիւն մը տուն : Եւրոպիոյ մէջ այսպէս հոգածութիւն կայ՝ չորս փիճակի մէջ վախճանեցող որդւոց կատարեալ կը թոթեան համար : Ոսկերջաց նախասնտուկ կազմեալ գրամագլխով մը կը մատակարարուի յիշեալ որդանոցն , և գրամագլխին տոկոսն անբաւական լինելուն համար ոսկերիչը ամէն տարի մէկ մէկ գումար կը վճարեն : Ասկէց

զատ , ոսկերիչը զանազան սրնտուկներ ունին՝ իւրեանց արհեստակից ծերոց : անգործ մնացելոյ և հիւանդութեան պատճառաւ կարօտելոյ փոխտոտութիւն բնեւոր , և միանգամայն նպաստելու համար ա՛յն ոսկերչաց որդւոց , որք արտեստին մէջ զարդանալով ընդունուի կերելին : Այս սրնտուկներուն գործառնութեանց համար կանոններ կան , և կառավարութիւնը խստիւ կը հսկէ , որպէս զի ո՛ր է՝ զեղծումն չպատահի : Ուշագործութեան արժանի է որ՝ որդանոցին պարգեւաբաշխութեան անթիւ չափահասներուն տրուած տետրերն (խնայողական սնտուկի) 20-30 ֆրանքի գումարներ կը պարտենակեն , և այսպիսի պարգեւատուութեան նպատակն է՝ տղայքն փոքր հասակէ խնայողութեան վարժեցունել : Այս նպատակաւ է որ չքաւոր դասու որդւոց յաճախած վարժարանաց վարձութիւնը ալ այդպիսի տետրեր կը նուիրեն առ ի պարգև :

== Իտալիոյ մէջ Ֆրանչէսկա Սպոմոնէ անուն աղջիկ մը մեռեր է , 130000 լիրա կտակելով՝ կուրաց յատուկ ապաստանարան մը կանգնելու համար : Ըստ փափաքանաց իւր՝ յուղարկուողութիւնը կատարուեց է առանց հանգիսի և չքոյ , և մարմինը թաղուեց է Ռոմիոյ անուն գիւղակին գերեզմանատան մէջ :

== Եւրաստանի մէջ իշխան Մեկլիսեդեկ իշխողէն մեռեր է , կտակելով որ իւր յուղարկուողութիւնն ու թաղումն ամենատաղքատ գիւղացիի մը յուղարկուողութեան ու թաղման նման շատ պարզ ու անշուք լինի , և հանդիսին բոլոր ծախքը տրուի վրացաց գրական գրամագլխին :

== Գաղղիոյ Լա Մօգ գիւղի մէջ տիկին Շաթէլ անուն 23 տարեկան կին մը արձառնեցն արածելու տան , հօրաբոլորն Ֆոլիէքս անուն 35 տարեկան այրի մը խոյանալով նորա վերայ վիզէն բռնեց , գետին զարկեր , վրան հեծեր , ամբողջ մարմնոյն վերայ քալելով թափեր , և ապա շրջագետքն վեր հանելով՝ քարկոյն սրտիւմն չարունակեր և հրդեհեց է : Գրացիք հասնելով խեղճը սաւաններու մէջ փաթթեց տուն տարեր են , ուր չարաչար մեռեր է : Ձերտակաւոր է հօրաբոլորը : Այս խեղճութիւնն ըրեր է՝ իւր տարփածու Շաթէլի հետ ամուսնանալուն համար , յորմէ բաժնուիլ պահանջած էր յաճախ և սպաննացած :

== Եգիպտոսի Իօնիա քաղաքի մէջ ալիւրի գործարանի մը կաթնայն պայթեց , 12 գործաւորք՝ այր ու կին , մեռեր , և 7ը ծանր վերատուրուեց են : Ի Ռուսիա Կրօնի ըստած տեղը քարկոյն հօր մը բորբոքեր , բոցերն շրջակայ չէնքերն ճարակեր և 17 գործաւորք այրեր մեռեր են : Աթէնքի մերձակայ վառարանի մը մէջ ալ պայթման դէպք պատահելով՝ 8 գործաւորք զոհ եղեր են :

== Սմիթիկայի Հօթթին գիւղաբնակիցի կեդրոնական հիւանդանոցի մէջ հրդեհ պատահելով 10 հիւանդք և և կրօնաւորք բոցերուն մէջ այրեր մեռեր , և միւս հիւանդաց՝ ողորտուողաց և շրահանկողաց բազումք վերատուրուեց են :

== Փարիզի փոքրիկ թատրոնաց միոյն մէջ երբ վերջին արարուածին վարագոյրին բացումն ունանալուն համար ժողովուրդն դժգոհութեան նշաններ կրէ , և տնօրէնն կրէ կը ծանուցանէ թէ՛ գերասանաց միոյն անհանգրստութեան պատճառաւ ընկերաց մին պիտի կատարէ նորա դերն , յանկարծ գերասանն յերեւան կը ընէ ու կը պօռայ : « Սուս են ես՝ հիւանդ չեմ . գրամն չեն վճարեր . անթիւ եմ և չեմ կրնար դերս կատարել » : Ժողովուրդն թատերաբեմին վրայ դրամ տեղացունելով , գարձեալ ի բեմ կը հրաւիրէ գերասանն , և երբ կերել քաջալերեալ , թատերը կը թնդայ ժողովուրդեան ծափահարութեամբ :

Դ Ր Ս Մ Ս Ս Ս Ս	
Կ . Պոլիս 15 Հոկտեմբեր 1894	
Օտանեան Բոնսօլիտէ	27-32
Ռումէլիի երկաթուղի Թրանք	122-25
Թրամուէյ	1-0-682-
Օտանեան լիւան 100 դրուշէն	
Մէհիւլէյ	108-2
Մէթալիք	98-20
Հինգնոյ	102-
Վեցնոյ	103-
Ռուպի թղթադրամ	8-46
Թապիլէյ	18-
Ռուսիոյ Ռոյ	89-35
Գաղղիական լիրա	87-15
Սնգղիական »	110-7
Գրեմից	51-15

Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց
Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց
Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց
Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց
Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց
Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց
Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց
Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց
Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց
Մանուկներու հիւանդանոց	Մանուկներու հիւանդանոց

ՊԱՐԶ ՕՐԱՅՈՅՅ 1895

ԹՈՒՍԱՆԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ Սեփականութիւն Ս. Փրիլի Ազգ. Հիւանդանոցի Հայոց Տպագրութիւն Սերիլիէն Դին 40 փարայ

Կը վաճառի Ազգ. Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան գրասենեակը . Կ. Պոլիս , Մեծ-Նոր-Խան , միջնայարկ , թիւ 48, 49, 50 և բոլոր գրավաճառաց կրպակները , Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան կնիքը չկող օրինակները անվաւեր են , Ընդարձակ օրացոյցն ևս մօտ օրէն հրապարակ պիտի ելնէ :

Ա Յ Լ Ե Ի Ա Յ Լ Գ

== Հեռախօսական ժամացոյց մը կայ ի ծառն : Կէս օր ժամանակ ներկայացնող սրանցիկի և չքեղ ներկուած պատկեր մը՝ 3 ոտք լայն և 5 ոտք երկայն , շրջանակի մը մէջ պարունակուած է : Այս տեսարանին առջևի կողմի ստորին և կենտառի ծառերն և հարուստ տուններն կատարեալ ծաղկեալ վիճակի մէջ կը տեսնուին : Նտակի կողմը կը տեսնուի բլուր մը , որ դէպ ի վեր հաւասարութեամբ բարձրացած է , որ մէ իրարալով գեղեցկագոյն նը-

մանութիւն տրուած ջրվէժ մը կիշնէ : Այս կէտէն դերձանի նըման հոսանք մը կը ծածանի՝ իրեն դարձուածներովը ժայռեր և կղզիներ շրջապատելով , և վերջապէս ընդարձակ ծառատանի մը մէջ կը կորուի : Փոքրիկ երկկնքի մը մէջ ոսկեղէն արեգակ մը արծաթ թելի մը վրայ կը շրջապայ , և անցնելու նախնները արծաթէ թիթեղներու վրայ ժամերը կը դարնէ : Մէն մի ժամ շրջապատին վրայ նշանակուած է սողացող կրկնայով մը , որ կը ծառայէ իբրեւ ցուցիչ : Արանցիկ վերտուրներով զարդարեալ թռչուն մը իւրաքանչիւր ժամու վերջերը կերգէ , և երբ վերջանալու աւատեն մուկ մը կերելի մօտաւոր քարանձաւէ մը , և բլուրին վրայէն ցատկաւորով պարտէր մըտնէ թիչ ետքը անյայտ կըլլայ :

== Լուսնի առանց ամառի . Փարիզի շրջակայքը գտնուող լուսնայարան մը , ճեղքակեղծները առանց աճառի լուսնալու նոր եղանակ մը գտեր է . ո՛չ սօտա , ո՛չ մոխրաշուր , ո՛չ քլորիտ և այլ այսպիսի նիւթեր չգործածեր : Այլ միայն խաշած գետնախնձոր , որով պարզագոյն կաճառէ լաթերը , կերելի թէ սոյն եղանակը սովորական միջոցներէն աւելի աղէկ կը մարէ բամբակեայ , բըրդէ և մետաքսէ նիւթերն , և այնպիսի սպիտակութիւն կուտայ ճեղքակեղծներուն , որուն չեն կրնար երբեք հաւասարիլ միւրաշրջ . գրութեամբ լուսնաւածներն , Գետնախնձոր լուսնայարան աւաւելուութիւնն ալ ունի՝ որ կըրնայ լեղի կամ հօրի ջրով լուսնուիլ :

== Կենդանի գոնարներ . Ճարտարարուեստը ինչպէս կը յաւաքագիւմն : Ահա՛ օրինակ մ'ալ , Գոհարներէ շինուած կան աքաղաղներ և բաղեր , որք կերպեն շարժելով իւրեանց կտուցն ու պոչը . տեսանի տեսանի շուներ , որք կը հաշնէ՝ շարժելով իւրեանց գլուխը . այլ և այլ թռչնոց գլուխներ , որք կերպեն նման բռնականին . մեռելաց կամ խափ-չիկներու գլուխներ՝ որք աչքերին կը դարձնեն ու դէմին ահաւելի կերպիւ կը ծամածռեն , և այլն : Սոյն գոհարներն կը գործածուին իրեն զարդ , գրուելով փողկապներու վերայ , և իբր պոչ՝ կանանց մաղբուրուն մէջ : Ի հարկին շատ գիւրին է զանաք շարժել ու երգել տալ :

== Հրաշալի սարդ մը . Ի Գաղղիա այրի կին մը իւր տան մէջ գտած է ա՛յնպիսի սարդ մը , որ տարօրինակ կերպարանք մ'ունի . իւր մեծութիւնն խոշոր կենաւ մը չափ է . կռնակին վերայ կը գտնուի չորս բիծեր , որք կը ներկայացնեն մարդկային գլուխ մը : Սոյն միջատը՝ իբր հետաքրքրական առարկայ՝ շիշի մը մէջ գրուած է և կը սնանի ճանճերով :

== Գործակալն սովորոյթի . Գործակալի մէջ ի՞նչ ոք քաղաքաւորական պաշտօնի կոչուի , Սէուլի մէջ զարմանալի արարողութիւն մը տեղի կունենայ , Ընտանիքին իւր բարեկամաց միջոցաւ ընչին կը տարուի . սա՛ ըստ հաճոյս կապտակէ զնա , զգետները կը քաշէ կը հանէ վրայէն և կը

պատառէ գլխարկը : Ետտ անգամ ընտրելին զգետներն ու դէմքը մեղմով կը պաշտպանեն , և յայնժամ ըննիչն հոգմովարի մը միջոցաւ ընտրելոյն երեսն աճառի փոշի կը նետէ , և մեղմին տամկութիւնն այդ միջոցին դիմաց վրայ կը մածնու . երբ այս անխօսուկ կատակը վերջանայ , ջրակից կոնք մը կը բերուի : Ահա այս կը նշանակէ թէ արարողութիւնը վերջացած է : Ուստի ընտրելին բարեկամները տուն կը տանին զնա և կը լուսն ու կը մարեն . այնուհետեւ ամենազեղեցիկ ըզգետներն հաղնելով՝ պաշտօնի վրայ գտնուող վաճառատու բանկամաց կայցելէ և նոքա բարի բաղդ կը մաղթեն :

== Լուսնի սպանողներուն առաջինն է գերմանացին : Վիճակագիր մը կրէ թէ Գերմանիոյ մէջ մարդ գլուխ օրը 12 լուսնափայտ կիսայ . Պէճիոյ մէջ՝ 9 . Անգղիոյ մէջ՝ 8 . Գաղղիոյ մէջ՝ 6 . Բոլանդակ՝ Եւրոպիոյ մէջ՝ օրը 2 երկիւնն լուսնափայտ կըսպառէ , կամ՝ մարդ գլուխ , միջին հաշուով՝ 6-7 կտոր : Մէկ լուսնափայտին ծանրութիւնը՝ մէկ տասնորդակրամ հաշուելով , ամբողջ եւրոպիոյ մէջ միայն լուսնի համար օրը 200000 քիլոկրամ փայտ կը սպառի :

== Պտուղ ուտելէ ետքը սովորապէս ծարաւութիւն կը զգացուի : Այդպէս շրջար երբ պտուղ հետ քիչ մը հաց ուտուի , Տղայք ընդհանրապէս որովայնի ցաւերէ զերծ կը մնան , երբ թող չտրուի որ առանց հացի պտուղ ուտեն :

== Սրեւոյ ջերմութիւնը այժմ չափուած է Վիլսըն և Կրեյց անուն Պիրմիկէմի գիտնուններու ձեռամբ , տեսակ մը գործիքով . և գտնուած է որ 6200 (սիսիուս) աստիճան է . այսինքն՝ մինչև ցարդ կարծուածէն շատ նուազ :

== Ձիւնակալն զօրաց Թոշակը . Զօրաց թոշակի վճարման համար ամէն երկիր իւր մասնաւոր կերպերն ունի . Ի Գաղղիա և յիտալիա ամէն հինգ օրն անգամ մը կը վճարեն , Ի Գերմանիա տասն օրն անգամ մը : Ձիւնաստանի զօրաց թոշակն ամէն տիւս կը տրուի . սակայն չինական զօրքերն իտալալու թեան ժամանակ իրենք կը հայթայթեն իրենց պարէնն : Վարչութիւնը պարենի պատրաստութեամբ չըրաղիր : Ձիւնական զինուորն խաշած բըրնձով կապի . կը պահէ ամաթոշակին մէկ երրորդ մասն , որ 3 1/2 թաշէ է (135 գրահիկանի չափ) և մնացեալն ալ հադուստի , զուարճութեան ու այլ և այլ պիտոյից կը յատկացնէ : Վճարման նախորդ օրը ամէն դասակի հարկաւարտ և յիմնապետ կը ներկայանան բարձրագոյն սպառի մը և անկէ կըստանան արծաթ ձայլեր : Տէրութիւնը կարուած դրամ չունի . Արծաթէ ձայլերու բաժանումը գործողութիւն մ'է : Բոլոր գիշերը հարկաւարտն իւր սպաններն և ենթասպաններն արծաթ ձայլերով և բեկանելով կը զրազին : Սոյն գործողութիւնը շատ կանոնաւոր է , երբեմն զնդասեղի գլխով մեծութեամբ կտոր մը արծաթին երկու հաւասար մասերու կը բաժնեն , որպէս զի հաւասարակշուրութիւնը յառաջ գայ և զինուորի մը իրաւունքը չկորուի :

